

Вет. Милентије Живковић,
агрокомбинат „Тринаести јули“ — Титоград
Вет. Михаило Ђетковић,
Завод за унапређивање пољопривреде — Титоград

Прилог лечења крава и јуница лотагеном на подручју Титоградске општине

Хронични ендометритиси представљају велику сметњу у репродукцији говедарства, јер продужавају сервис период, а често доводе и до трајног стерилитета крава и приплодних јунаца.

Продужени сервис период има скоро исте последице са гледишта производње као и трајни стерилитет, јер се краве обично после вишекраног повађања искључују из даљег узгоја привођењем на клање, што се у већини случајева може избјећи ако се на вријеме предузме терапија.

Са овог становишта борба против стерилитета у савременом говедарству има огроман значај. У савременој терапији лотаген представља једно од најефикаснијих терапеутских средстава у случају ендометритиса од првог до четвртог степена. О ефикасности овог препарата при лијечењу хроничних ендометритиса реферишу: Марковић, Груз (2), Херах, Радман, Јаковац и Сикирић (1), Наумов и Танев (3).

Наш рад односи се на испитивање ефикасности овог препарата у лијечењу ендометритиса у нашим условима, како на социјалистичком тако и на приватном сектору.

Ми смо у току 1965, 1966, 1967. и 1968. год. лотагеном третирали 152 краве и јунице обољеле од хроничног ендометритиса првог до четвртог степена. Третиране краве и јунице потицале су са социјалистичког и приватног сектора из околине Титограда.

На социјалистичком сектору радило се о грлима источнофризијске расе допремљеним 1964. год. из ПК Београд, а на приватном о домаћој буши и мањем броју крижанаца буше са монтафонским и оберинталским говечетом. Сва третирана грла потицала су из запата, односно дворишта слободних од туберкулозе и бруцелозе.

На друштвеном сектору третирали смо грла од 45 до 60 дана након телења, а на приватном знатно касније, често и преко 90 дана од телења, односно тек онда када је власник послуже више пута поновљеног еструса и неуспјелог парења привео грло на преглед.

Лотаген смо примењивали у 2% раствору у дестилованој води код Е₁ и Е₂ а у 4% воденом раствору код Е₃ и Е₄. Раствор је прије апликације загријеван на 38°C. Лијечење смо понављали сваких 14 дана. Осјемењавање је вршено послуже другог третирања лотагеном након што је пропуштен један еструс.

РЕЗУЛТАТИ ЛИЈЕЧЕЊА

Контрола (ректалним прегледом) третираних и осјемењавањих плоткиња вршена је на 2—4 мјесеца по завршеном лијечењу, односно осјемењавању, и дала је следеће резултате:

Друштвени сектор

Обољење	Е ₁	Е ₂	Е ₃	Е ₄	Конципирало %
Бр. лијечених грла	35	47	24	12	
Од лијечених грла конципирало	34	43	19	8	86

Приватни сектор

Обољење	Е ₁	Е ₂	Е ₃	Е ₄	Конципирало %
Бр. лијечених грла	11	14	7	2	
	10	13	6	1	87

Из овог прегледа види се да су од 118 лијечених крава на социјалистичком сектору конципирале 102, или 86%, док је на приватном сектору од 34 плоткиње конципирало 30, или 87%.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

На основу изложеног види се да су од 152 краве и приплодне јунице са ендометритисима од првог до четвртог степена конципирала послје двократног лијечења са 2 и 4⁰/₀ лотогеном 132 грла, или 86⁰/₀ на социјалистичком и 87⁰/₀ на приватном сектору.

Може се констатовати да су резултати нешто бољи у погледу постигнутог процента конципирања него што су постигнути у радовима Марковић и Груса ((73⁰/₀), Херака, Радмана Јаковца и Сикирића (80⁰/₀) и Наумова и Танева (85⁰/₀).

С обзиром на ефикасност лијечења, једноставност апликације и приступачну цијену лијека, сматрамо да би требало да лотаген заузме примарно мјесто у лијечењу ендометритиса.

ЛИТЕРАТУРА

1. Херак, Радман, Јаковац и Сикирић — В. Г. 1963. 6, 503—505.
2. Марковић и Грус — В. Г. 1961, 7, 595—599.
3. Наумов и Танев — В. Г. 1967. 8, 683—685.